Glasilo Občine Šmarješke Toplice, leto XV., št. 3, oktober 2021

Razgledi

JESENSKI

Razgled (i)

Razgled je človeka od nekdaj privlačil. Pa ne samo privlačil, razgled človeka vedno prevzame in očara. Pravimo, da je dih jemajoč razgled. Takšnega sem sam doživel na robu velikega kanjona (Grand Canyon) v Združenih državah Amerike. Razgled pa človeku ne omogoči samo tega, da daleč vidi, ampak človeku tudi omogoči, da vidi več, da vidi še kaj drugega kot samo to, kar je pred njegovim nosom. Razgled človeka bogati in mu širi obzorje. Tudi to človeka vedno privlači in prevzame. V teh težkih časih vsi potrebujemo dih jemajoč razgled in zgled lepega in dobrega. Razgled po naši čudoviti deželi je že en tak, lep in dober. In lep razgled imamo v Šmarjeti, tak dih jemajoč razgled. Razgled, ki ponese pogled vse od Kuma do Gorjancev. Razgled z našega zvonika župnijske cerkve v Šmarjeti. Ta razgled želimo ponuditi vsem ljudem, vam in našim obiskovalcem. Do sedaj je bil ta razgled rezerviran samo za peščico izbrancev, ki so bili ali pritrkovalci ali serviserji in vzdrževalci sistema zvonjenja in stolpne ure. Pa nekaterim posameznikom, ki so prosili župnika in se upali podati po zelo strmih 119ih stopnicah na zvonik. Zvoniki so skozi zgodovino imeli različne pomene, gotovo najprej ta, da je v zvoniku zvon, ki vabi ljudi k maši in molitvi, kasneje se je zvonu pridružila še stolpna ura in vse skupaj je bilo dvignjeno visoko nad cerkev in okoliške stavbe, da se je zvon slišal po celotni župniji in ura videla čim dlje. V času turških upadov so zvoniki marsikje služili opazovalnicam, iz katerih so opazovali morebitne prihode Turkov. Danes pa se njihova uporaba marsikje spreminja v razgledne točke. Ideja, da bi tudi naš zvonik uredili za obiskovalce in odprli razgledno točko, je že zelo stara. O njej se pogovarjamo in iščemo najboljšo možnost za izvedbo že vsa leta mojega župnikovanja v Šmarjeti.

Naš zvonik je eden redkih v Sloveniji, ki ima normalno pohoden balkon okrog in okrog, kar mu daje poseben videz in tudi posebno privlačen element, kar se tiče obiskovalcev in možnosti razgleda. Tako smo v lanskem letu sklenili dogovor z Občino Šmarješke Toplice, da se tega projekta lotimo. Tako smo podpisali potrebne pogodbe in dogovore, poiskali izvajalce in čakali, da smo prišli na vrsto za sama dela. Le-ta se v teh dneh odvijajo. Največji delež in zahtevnost je predstavljalo tesarsko delo, ko je bilo treba narediti vse nove stopnice, da so sedaj normalno pohodne in ne preveč navpične, in nove podeste. Ta dela so že skoraj končana. Sledi še prenova električnih inštalacij in razsvetljave in ureditev razstave o župniji in župnijski cerkvi, ki bo v samem zvoniku. Poleg same razstave bomo uredili tudi mali muzejček raznih predmetov, ki se ali so se uporabljali v cerkvi. Na ogled pa bo postavljena tudi stara povsem mehanska stolpna ura, ki danes sicer ni več v funkciji, ampak kot razstavni artikel je pa vseeno zanimiva. Pika na i pa bo vsekakor razgled z balkona, ki zajema, kot že rečeno, vse od Kuma severno zahodno in pa Gorjancev na jugu. Prepričan sem, da bo ta razgled navdih in obogatitev za vsakega obiskovalca, ki se bo podal na ogled. Gotovo bodo med njimi tudi taki, ki bodo potrdili, da je ta naš razgled dih jemajoč.

Drage bralke in dragi bralci naših Razgledov, vse vas lepo vabim že sedaj, da si vzamete čas, ko bo zvonik že v tem mesecu verjetno odprt, da si pridete pogledat ta naš razgled. Če nas ta razgled kaj uči, je to, da se nikjer ne vidi nobene meje. Ne med občinami, ne med posameznimi kraji, ne med sosedi. Tako kot to vidimo z zvonika, poskušajmo živeti tudi tukaj na tleh, da ne postavljamo meja in ograj, drug med drugim. Vsi smo si različni, imamo drugačna mnenja in svoja prepričanja, pa lahko vseeno sodelujemo in gradimo boljši svet. Da bo, tako kot je lep razgled z zvonika, lep razgled tudi na tleh, ko bomo gledali in opazovali svoje medsebojne odnose in skupno življenje. Lepota naše dežele naj se odraža tudi v nas samih, če je kdo že pozabil, kako lepa je naša dežela, pa naj le pride na zvonik in bo videl.

Andrej Golčnik, župnik

Razgledi, glasilo
Občine Šmarješke Toplice.

Glasilo financira
Občina Šmarješke Toplice.

Brezplačno ga prejmejo
vsa gospodinjstva
v Občini Šmarješke Toplice.

Razgledi so vpisani
pod zaporedno št. 1510
na Ministrstvu za kulturo
Republike Slovenije.

Naklada: 1400 izvodov.

Odgovorna urednica:
Katja Kuhelj Gorjanec.

Uredniški odbor:
Aleksandra Barič Vovk,
Andreja Barbo, Nina Zoran,
Tone Bobič, Mirko Perše,
Katarina Žagar, Mateja Kotnik,
Katarina Gunde;
razgledi@smarjeske-toplice.si.

Grafična realizacija:
HMS print d.o.o.

Odgovornost za prispevke
prevzema avtor. Prispevki
izražajo stališča avtorja
in ne nujno celega
uredništva. Pridržujemo si
pravico do krajšanja in
lektoriranja besedil.

Avtor naslovne fotografije
Tomaž Kos.

Poročilo s sej Občinskega sveta Občine Šmarješke Toplice

Svetniki so v času od marca do septembra 2021 opravili tri redne in dve dopisni seji. 16. redna seja je potekala 24. marca 2021, na kateri so svetniki poleg potrditev dnevnega reda ter predlaganega zapisnika predhodne seje v nadaljnjih točkah obravnavali in potrdili predlog sklepa o določitvi izhodiščne cene za odkup zemljišč, se seznanili s poročili o delu v letu 2020 skupne občinske uprave MIR, Letnim poročilom Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice ter Letnim poročilo Osnovne šole Šmarjeta. Obravnavali so tudi poslovni plan Komunale Novo mesto, d.o.o. za leto 2021.
Na 17. redni seji, ki je potekala v sredo, 28. aprila 2021 so se seznanili z letnimi poročili o delu v letu 2021 Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, poročilom koncesionarja Pogrebne storitve Blatnik d.o.o. iz Škocjana. Potrdili so predlog Elaborata o oblikovanju cen 24 urne dežurne pogrebne službe in predlog cene izvajanja storitve 24 urne dežurne pogrebne službe v Občini Šmarješke Toplice. Potrdili so zaključni račun Občine za leto 2020 ter sprejeli Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode ter Tehnični pravilnik o javni kanalizaciji na območju Občin. Potrdili so tudi predlagane spremembe in dopolnitve Načrta ravnanja z občinskim premoženjem za leto 2021.
18. redna seja je bila izvedena 26. maja 2021. Pomembnejši sprejeti sklepi so potrditev predlaganega Odloka o pokopališkem redu in informacija o stanju varnosti v občini, potrditev predlogov za prejemnike občinskih priznanj in nagrade in potrditev predloga investicijskega vzdrževanja občinskih cest v letu 2021.
19. redna seja je bila izvedena 29. septembra 2021. Svetniki so na seji med drugim soglasno potrdili Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Šmarješke Toplice in potrdili dokument identifikacije za projekt »Osnovna šola Šmarjeta – rekonstrukcija, odstranitev objekta in dozidava«. Sprejeli so tudi Odlok o načinu in pogojih izvajanja GJS na področju opravljanja pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanja pokopališč v občini ter sprejeli sklep glede objavljanja sprejetih sklepov oz. aktov občinskega sveta oz. na slednje vezane predlagane spremembe in dopolnitve Statuta Občine Šmarješke Toplice.
Na vseh sejah so svetniki postavili vprašanja oz. izrazili pobude, na katere so bili sproti ali naknadno v pisni obliki podani odgovori.
Zaradi zasledovanja rokov oz. časovnih omejitev sta bili izvedeni tudi dve dopisni seji občinskega sveta. Svetniki so po e pošti potrdili oz. sprejeli vse predlagane sklepe.

Lidija Radkovič, občinska uprava

Prva sprememba in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Občine Šmarješke Toplice

Dolgo pričakovana sprememba obstoječega prostorskega načrta je realizirana. Občinski svet Občine Šmarješke Toplice je namreč na svoji 19. redni seji, 29. septembra 2021, obravnaval in sprejel prvo spremembo in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Občine Šmarješke Toplice. Sledila je objava odloka v uradnem glasilu e-občina, dne 8. 10. 2021, pod zaporedno številko 21/2021. Novi odlok uradno vstopi v veljavo petnajsti dan po objavi, torej po 23. 10. 2021.

Občinski prostorski načrt iz leta 2012 ni več zadostoval razvojnim potrebam občine, gospodarskih družb in občanov, prisotne so bile težave pri razumevanju in tolmačenju odloka, spremenili so se krovni predpisi, upoštevati je bilo potrebno sodobnejša načela na področju urejanja prostora, varstva okolja in trajnostne mobilnosti. Vse to so bili razlogi, da smo v letu 2021 aktivno pristopili k snovanju prve spremembe in dopolnitve obstoječega prostorskega načrta.
Podanih je bilo okoli 260 pobud za spremembo namembnosti zemljišč (večinoma za opredelitev novih zemljišč za gradnjo in za ukinitev/redukcije stavbnih zemljišč).

Presoja pobud je glede na predpise izhajala iz načel načrtovanja prostorskega načrtovanja, predvsem glede širitev stavbnih zemljišč:

- skladnost s prostorsko zakonodajo (ZPNačrt, ZUreP-2),
- skladnost z državnimi planskimi dokumenti (SPRS in PRS),
- skladnost z vizijo prostorskega razvoja občine, upoštevanje urbanističnih meril,
- upoštevanje varstvenih režimov idr. normativnih omejitev,
- upoštevanje razmer na terenu.

Pomembnejše spremembe:

- ukinitev določenih zahtev za pripravo OPPN (širše območje Term Krka, osrednji del Šmarjete, za Klevevž),
- širitve in prilagoditve namenske rabe za nekatere obsežnejše ureditve na podlagi pobud (širitev Plastoforma v Šmarjeti, muzej vode ob vodarni Jezero, Radež - omogočanje stanovanjske gradnje

namesto turizma idr.),
- širitve stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo v večini naselij,
- širitve stavbnih zemljišč za razvoj kmetij (Orešje, Gorenja vas, Vinji vrh),
- posamične nove površine za zidanice,
- redukcije stavbnih zemljišč, predvsem glede na podane pobude,
- odprava nejasnosti, ugotovljenih v praksi (uporaba odloka),
- uskladitev s spremenjenimi predpisi in zahtevami nosilcev urejanja prostora,
- redakcijski popravki odloka,
- prilagoditev namenske rabe prostora ter EUP na nov zemljiški kataster,
- opredelitev ustrezne namenske rabe prostora cestam (PC),
- preimenovanje vseh EUP skladno z zahtevami MOP,
- tehnični popravki - vris stavbnih zemljišč obstoječim objektom na podlagi upravnih dovoljenj.

Namenska raba po novem prostorskem načrtu je razvidna tudi preko portala PISO, za dodatna informacije pa se lahko zglasite ali pokličete občinsko upravo.

Investicijsko vzdrževanje lokalnih cest na območju Občine Šmarješke Toplice v letu 2021

Občinska uprava je na podlagi prejetih pobud in ob soglasju odbora za razvoj in občinskega sveta pripravila plan investicijskega vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti v letu 2021 in 2022.

V letu 2021 so torej prenove deležne naslednje kategorizirane lokalne ceste in javne poti:
- del lokalne ceste Radovlja - Sela (LC 295421),
- del lokalne ceste Čelevec (LC 295342),
- del lokalne ceste Žaloviče - Gorenja vas - Šmarjeta (LC 295324),
- javna pot Mevce (JP 798041),
- javna pot Brezovica (JP 798801),
- javna pot Zgornja Družinska vas (JP 797881),
- javna pot Klevevž (JP 798171).

Dela na omenjenih odsekih bodo dokončana v začetku novembra, vrednost del z DDV znaša 188.129,61 EUR. V kolikor se bomo odločili za celotno porabo zagotovljenih finančnih sredstev na proračunski postavki za investicijsko vzdrževanje lokalnih cest in v primeru ugodnih vremenskih razmer, bodo v novembru in decembru sanirani še dodatni odseki, skladno z omenjenim načrtom oz. planom.

Kanalizacija v naselju Dolenje Kronovo

Investicija poteka skladno s terminskim planom in bo dokončana do konca tega leta. V mesecu oktobru bosta izvajalec del Kostak d.d. in podizvajalec Marjan Novak s.p. pričela z asfaltacijo ceste v naselju Dolenje Kronovo. Vzporedno se pričenja z deli za vzpostavitev in izgradnjo tlačnega voda od črpališča na stičišču med spodnjo Družinsko vasjo in Kronovim do centralne čistilne naprave. V teku je tudi obnova dotrajanega vodovoda v izmeri 500 m in obnova vodovodnih priključkov.

V naselju se je dodatno uredilo del javne razsvetljave in meteorne kanalizacije, kar projektno prvotno ni bilo planirano. Verjamemo, da bo ob zaključku celotno naselje celovito komunalno urejeno in bo kakovost bivanja bistveno izboljšana.

Vodovod Vinji vrh – visoka cona

Smo v aktivni fazi pridobivanja služnosti za izvedbo projekta. Kljub temu da bo primarni vod vodovoda potekal v cestnem svetu, je potrebnih kar nekaj služnosti fizičnih oseb, saj mnoge javne poti na območju Vinjega vrha niso ustrezno kategorizirane ali pa so še vedno v zasebni lasti. Trenutno smo v drugi polovici pridobivanja služnosti, projekt je že pripravljen za pridobivanje končnih mnenj. Uskladili smo se tudi z Zavodom za varstvo kulturne dediščine in določili osnovno traso vodovoda, s katero se umikamo strogo varovanemu arheološkemu območju oz. prazgodovinskemu obzidju v neposredni bližini cerkve sv. Jožefa. Projekt se razdelili na dve fazi, prva faza bo z omrežjem vodovoda pokrila večji del Vinjega vrha, druga faza bo začrtana po naknadni uskladitvi z Zavodom za varstvo kulturne dediščine – ko bomo našli končno rešitev za traso vodovoda tudi na območju strogo varovanega arheološkega območja. Projekt ima visoko finančno oceno, zato bomo skupaj s projektno partnerico, Občino Škocjan, kandidirali za nepovratna evropska sredstva.

Mateja Kotnik, občinska uprava

Pričenja se izgradnja komunalne infrastrukture v naselju Vinica pri Šmarjeti

Občina je v mesecu septembru pridobila gradbeno dovoljenje iz naslova komunalne ureditve naselja Vinica pri Šmarjeti, ki je postalo v sredini septembra 2021 tudi pravnomočno. Po zaključenem javnem razpisu se bo z izbranim izvajalcem del pričela takojšnja izvedba celovite komunalne ureditve. Šlo bo za 1.170 m novogradnje kanalizacije za odvod komunalnih odpadnih voda, 1.154 m cevi in kabla za javno razsvetljavo, 40 novih drogov za javno razsvetljavo, 1.484 m obnove novogradnje vodovoda ter 700 m odvodnjavanja ceste. Komunalna infrastruktura bo priključena na novo biološko čistilno napravo s tehnologijo potopljene aerirane biomase velikosti za 150 populacijskih enot (PE) z elektro napajanjem. Po projektantski oceni je investicijska naložba ocenjena na vrednost 1.186.292,45 EUR.
Planiramo, da bo izvedba končana do konca poletnih mesecev v letu 2022.

Anica Turk Potočar, občinska uprava

Optično omrežje Rune v občini Šmarješke Toplice

Izgradnja primarnega optičnega omrežja v občini Šmarješke Toplice je končana. Načrtovanje sekundarja oziroma omrežja do uporabnikov se bo začela v mesecu decembru. Prednost pri tem bodo imela naselja, kjer je največ naročnikov optičnega priključka RUNE. Skupno lahko trenutno v občini Šmarješke Toplice pokrijejo 490 gospodinjstev.
Naročnike priključka bo po plačilu predračuna in pred izvedbo kontaktiral tudi izvajalec, da se z njim dogovori o podrobnostih in terminu izvedbe. Ker se omrežje RUNE gradi po javni površini, na zasebnih parcelah pa ne, si morajo uporabniki oziroma naročniki optičnega priključka RUNE na svojih parcelah sami urediti izkop in položiti cevi za kabel vse do stika z javno površino. Seveda se za to lahko dogovorijo tudi z izvajalcem del, ki bo to opravil proti plačilu. S tem, ko bo infrastruktura pripravljena, bo naročnik tudi hitreje prišel do želenega optičnega priključka.
Za tiste, ki priključka še niso naročili, lahko to še vedno storijo preko spletne strani RUNE na www.ruralnetwork.eu ali preko Centra za pomoč uporabnikom, ki je na voljo tudi za vsa druga vprašanja. Dosegljivi so vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 uro na telefonski številki +386 (1) 235 15 30 ali na e-naslovu rune-si@ruralnetwork.eu.

Strošek izgradnje optičnega priključka znaša 150,00 € (z DDV) za fizične in 167,13 € (z DDV) za pravne osebe. V plačilo je vključeno tudi nadaljnje vzdrževanje priključka.
Dostop do širokopasovnih storitev omogoča izbrani ponudnik storitev, s katerim naročnik priključka sklene naročniško pogodbo. Uporabnik lahko izbira med vsemi štirimi večjimi operaterji, ki so v Sloveniji na voljo – Telekom, A1, Telemach in T2. Vsi so tudi že sprejeli odločitev, da lahko na željo naročnika in v njegovem imenu plačajo strošek izgradnje priključka. Podrobnosti oziroma pogoje za to pa mora naročnik preveriti pri posameznem operaterju.
Več informacij je na voljo na spletnih straneh ponudnikov storitev (Telekom, A1, T2, Telemach), kjer so objavljene tudi informacije o paketih, ki so na voljo na omrežju RUNE.
Pogosta vprašanja in odgovori so zbrani tudi na spletni strani, na povezavi:https://www.ruralnetwork.eu/sl/faq/

Anica Turk Potočar, občinska uprava

Javni poziv za predložitev predlogov za spremembe in dopolnitve Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Šmarješke Toplice

Občina Šmarješke Toplice, Šmarjeta 66, 8220 Šmarješke Toplice, poziva zainteresirane pravne in fizične osebe, da podajo svoje predloge za spremembe in dopolnitve Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Šmarješke Toplice (Uradni list RS, št. 82/13).

Grafični prikaz veljavnih kategoriziranih občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Šmarješke Toplice si lahko ogledate preko portala PISO (https://www.geoprostor.net/piso/ewmap.asp?obcina=SMARJESKE_TOPLICE), veljavni Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Šmarješke Toplice (Uradni list RS, št. 82/13) pa je poleg objave v Uradnem listu RS, dostopen tudi na spletni strani občine pod zavihkom obvestila in objave, predpisi in odloki (https://www.smarjeske-toplice.si/objave/185).

Obrazci so objavljeni na spletni strani občine, možno pa jih je prevzeti tudi na sedežu občine.

Izpolnjene obrazce lahko vsi zainteresirani pošljete pisno na naslov Občine Šmarješke Toplice, Šmarjeta 66, 8220 Šmarješke Toplice, s pripisom »za kategorizacijo cest 2021« ali elektronsko na naslov: **info@smarjeske-toplice.si,** možna je tudi osebna oddaja ali oddaja v poštni nabiralnik pred občinsko stavbo.

Rok za oddajo pisnih pobud je najkasneje do vključno ponedeljka, 15. 11. 2021.

Komisija, imenovana s strani župana, bo pobude obravnavala in vsakega pobudnika tudi pisno obvestila.

Za vse dodatne informacije in vprašanja smo dosegljivi na telefonski številki: 07 38 44 338 (Anica Turk Potočar), preko elektronske pošte: Anica.Turk-Potocar@smarjeske-toplice.si ali osebno na sedežu občine.

Investicija v Osnovni šoli Šmarjeta

Občina Šmarješke Toplice se je marca prijavila na Javni razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu v Republiki Sloveniji v proračunskem obdobju 2021 – 2024 s projektom »Osnovna šola Šmarjeta – rekonstrukcija, odstranitev objekta in dozidava«, ki ga je objavilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

V septembru smo prejeli Sklep o izboru dodatnih projektov za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu v Republiki Sloveniji v proračunskem obdobju 2022-2024, skladno s katerim je Občina upravičena do sofinanciranja v višini 1.259.963,50 EUR. Skupna vrednost investicije je ocenjena na 2.478.216,50 EUR.
V sklopu izvedbe investicije bo izvedena rušitev upravnega traka, na mestu katerega se bo izvedla izgradnja kletnih prostorov s shrambo, arhivom in s spremljajočimi prostori. V pritličju objekta bodo pisarne in zbornica za zaposlene, garderobe za učence, dodatna jedilnica, tehnični prostori, avla ter spremljajoči prostori. V nadstropju novogradnje pa bodo tri nove učilnice s kabineti ter spremljajočimi prostori.
Rekonstrukcija obsega 641,75 m² neto površin obstoječega objekta šole, (pritličje in nadstropje), novogradnja pa obsega 1.245,58 m² neto površin objekta šole, (klet, pritličje in nadstropje).
V sklopu investicije se bo urejalo tudi zunanje površine, ki obsegajo novo tlakovano vhodno dvorišče, ki bo s širokim in položnim stopniščem povezovalo vhodni nadstrešek šole z avtobusnim postajališčem. Stopnišče bo oblikovano kot zunanji prireditveni prostor. Ob dovozni cesti je predvidena ureditev avtobusnega postajališča in parkirišča za avtobus.
Ob dostopni cesti bo urejeno parkirišče s 30 parkirnimi mesti, od tega bosta dve mesti dimenzionirani za invalide.
Skladno z začrtanim terminskim planom je predviden začetek gradnje junija 2022, zaključek pa avgusta 2023.

Klaudija Povše, občinska uprava

Ureditev dostopa na zvonik cerkve sv. Marjete v Šmarjeti

Občina Šmarješke Toplice je v sodelovanju z Župnijo Šmarjeta aktivno pristopila k ureditvi dostopa na razgledni balkon v zvoniku cerkve sv. Marjete v Šmarjeti. Obrtniška dela so se pričela izvajati v mesecu oktobru in bodo predvidoma trajala en mesec. Sam zvonik je posebnost v slovenskem prostoru, saj ima na višini približno 24 metrov nad tlemi, vgrajen razgledni balkon. V zvoniku je šest obstoječih podestov z dostopnimi lesenimi stopnicami, na zadnjem podestu so trije bronasti zvonovi. Z balkona zvonika se odpre prečudovit pogled na Šmarješko dolino, ki seže vse do Gorjancev, Trške gore in širše okolice. Dostop v zvonik se bo uredil z menjavo dostopnih lesenih stopnic in obstoječih podestov, predvidena so manjša zidarska popravila in vzdrževalna dela, ureditev razsvetljave v zvoniku in postavitev razstave na posameznih podestih. Ureditev dostopa do zvonika v cerkvi sv. Marjete je le delček celotnega urejanja vaškega središča Šmarjeta, ki bo obsegalo celostno urbano ureditev vaškega trga s tlakovanjem in postavitvijo urbane opreme, ki je predvideno v začetku leta 2022. V sklopu širšega urejanja trga Šmarjeta je predvidena obnova tako imenovane »Moletove štale«, v okviru katere bo nekdanje

gospodarsko poslopje zaživelo kot objekt namenjen delovanju Zavoda za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice ter lokalnemu prebivalstvu in obiskovalcem. V objekt se bo umestil večji prostor za izvedbo kulturnih in izobraževalnih dogodkov in večja kuhinja za potrebe delovanja Društva podeželskih žensk Šmarjeta. V objektu je predvideno delovanje prodajalne spominkov in turistično informacijske pisarne.

Občinska uprava

Urejanje območja Klevevža v okviru projekta »DOŽIVETJE DEDIŠČINE KLEVEVŽA«

Lokalna akcijska skupna LAS Dolenjska in Bela krajina je v mesecu januarju 2021 objavila 7. Javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev na območju LAS Dolenjska in Bela krajina. Na predmetni razpis se je s projektom poimenovanim »Doživetje dediščine Klevevža« prijavilo tudi podjetje Karlovček d.o.o., s projektnimi partnerji Občino Šmarješke Toplice, Zavodom za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice in Turističnim društvom Šmarješke Toplice. Projekt »Doživetje dediščine Klevevža« je v mesecu juniju 2021 prejel pozitiven sklep o sofinanciranju s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v višini 29.913,59 EUR. V okviru projekta je predvidena ureditev skupnih površin za dvig kakovosti življenja na podeželju, za zaščito naravne in kulturne dediščine območja in za predstavitev zgodovinske vloge območja nekdanjega gradu ter posestva Klevevž. Izvedba operacije zajema ureditev in obnovitev nekdanje grajske poti mimo ruševin nekdanjega gradu Klevevž, postavitev informacijske table pri vhodu v območje, ureditev meditacijskih kotičkov in postavitev premičnega pogostitvenega objekta. Izvedba prve faze projekta se je pričela v mesecu septembru in sicer z izvajanjem arheoloških raziskav dela nedavno odkrite starodavne tlakovane ceste do gradu Klevevž. Dela so potekala pod nadzorom Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in z navodili pristojnega arheologa. Ob obnovljeni obstoječi tlakovani poti bodo urejeni meditativni kotički opremljeni s klopmi in stoli za meditacijo z označevalnimi kodami s spletnim dostopom do pripravljenih meditativnih vsebin in namigov namenjenih otrokom pri iskanju klevevškega zaklada. Vstopna točka poti bo definirana s premičnim pogostitvenim objektom in z informacijsko tablo. V okviru projekta bodo izdelani promocijski spominki in vodič po tematski poti. V sklopu promocijskih aktivnosti bo pripravljen predstavitveni dogodek z vodenimi ogledi ter spremljevalnim kulturnim programom.

Ključni rezultati operacije:

- Arheološka raziskava starodavne grajske poti,
- Urejena grajska pot,
- Nameščeni meditacijski kotički,
- Nakup opreme – premični pogostitveni objekt,
- Izveden otvoritveni dogodek,
- Izvedene izobraževalne delavnice, oblikovani spominki in rekreacija in meditacija na prostem,
- Izdelana informacijska tabla in vodič po tematski poti.

Občinska uprava

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Evropski teden mobilnosti 2021 »ŽIVI ZDRAVO. POTUJ TRAJNOSTNO.«

V okviru Evropskega tedna mobilnosti 2021 je Občina Šmarješke Toplice v sodelovanju z Osnovno šolo Šmarjeta in vrtcem Sonček, območno izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti Novo mesto, Razvojno izobraževalnim centrom Novo mesto, Zdravstvenim domom Novo mesto in AMZS centrom varne vožnje, pripravila pester program aktivnosti za vse generacije.

Evropski teden mobilnosti je letos potekal med 16. in 22. septembrom 2021, pod sloganom »Živi zdravo. Potuj trajnostno«. V okviru programa Aktivno v vrtec ali šolo je že četrto leto zapored potekala vožnja Pešbusa, ki je vozil po sedmih vnaprej začrtanih poteh, na poti v šolo pa je ustavil na devetih označenih postajah. Letošnji vožnji Pešbusa se je prvič pridružil tudi Bicivlak. Jutranjemu sprehodu v šolo, ki je trajal kar dva tedna, od 13. do 24. septembra 2021, se je pridružilo rekordnih 120 osnovnošolcev, ki jih je na šolski poti spremljalo 21 prostovoljcev iz vrst aktivnih lokalnih društev ter staršev in starih staršev osnovnošolcev. Predšolske otroke in njihove starše pa je med 16. in 22. septembrom 2021 na poti v vrtec spremljal Beli zajček.

V sklopu aktivnosti pod sloganom »Ostanimo mobilni« je bilo izvedenih več delavnic namenjenih starejšim, ki so vključevale strokovna predavanja s področja prometne varnosti, zdravstvene preventive ter praktične delavnice nordijske hoje in vadbe za ohranjanje gibljivosti ter preprečevanje zdravstvenih težav.

V okviru PARK(irnega) dne so se parkirna mesta na treh javnih parkiriščih v Šmarjeti in Beli Cerkvi začasno preuredila v prostore za preživljanje prostega časa. Na teh površinah so se odvijale ustvarjalne delavnice, gledališke predstave za otroke in izvajali eksperimenti Hiške eksperimentov.

Ob zaključku Evropskega tedna mobilnosti v četrtek, 23. septembra 2021, je župan mag. Marjan Hribar, osnovnošolcem in skupini vrtčevskih otrok slovesno predal deset koles namenjenih učenju vožnje s kolesom v vrtcu in opravljanju kolesarskega izpita v osnovni šoli.

Aktivnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti so se v Občini Šmarješke Toplice izvajale v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE in so sofinancirane s strani Ministrstva za okolje in prostor v okviru sredstev Sklada za podnebne spremembe.

Občinska uprava

CARE 4CLIMATE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Zaključek aktivnosti v projektu »LOKALNO JE AKTUALNO – ŠMARJEŠKI IZVIR CVIČKA«

V mesecu septembru 2021 so se zaključile aktivnosti v projektu »Lokalno je aktualno – Šmarješki Izvir cvička«. V okviru projekta smo v mesecu avgustu 2020 namenu predali vinsko fontano Izvir cvička, ki je svoje mesto dobila v središču Šmarjete, v letošnjem letu pa so bile v okviru projekta izvedene promocijske aktivnosti ter strokovna ekskurzija, izobraževanje ter predavanje namenjene vinogradnikov in vinarjem iz Društva vinogradnikov Šmarjeta in Društva vinogradnikov Vinji vrh – Bela Cerkev. V okviru projekta je bila za promocijo novega produkta Šmarješkega izvira cvička pripravljena promocijska zloženka, v okviru promocije se je izvedlo promocijsko fotografiranje, snemanje predstavitvenega filma ter promocijska študijska tura za turistične agencije, turistične vodnike ter turistične promotorje.

Klet Radgonske gorice in Dom penine

Študijska tura je bila zasnovana po predhodno oblikovnem programu na način, da so se poleg novega produkta Izvir cvička, predstavili tudi lokalni ponudniki in društva. V okviru študijske ture smo udeležencem predstavili: zidanico Radulja in delovaje Društva podeželskih žensk Šmarjeta ter Društva vinogradnikov Šmarjeta, Šmarješki Izvir cvička in Zavod za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice ter posestvo Klevevž s kmetijo Karlovček. Rdeča nit študijske ture je bila trajnostna mobilnost, zato smo se med lokacijami premikali zgolj peš ali s kolesom. V sklopu promocijske ture je bila izvedena tudi delavnica nordijske hoje z inštruktorico nordijske hoje in teka, Valentino Žefran.

V okviru aktivnosti projekta »Lokalno je aktualno – Šmarješki izvir cvička« je bila v petek, 27. 8. 2021 izvedena strokovna ekskurzija namenjena vinogradnikom in vinarjem, ki delujejo pod okriljem dveh lokalnih vinogradniških društev. Strokovne ekskurzije v vinorodno deželo Podravje se je udeležilo 61 udeležencev. V sklopu programa so si ogledali Klet Radgonske gorice in Dom penine v Gornji Radgoni, Vinsko fontano Vodole v Malečniku, Hišo in vinsko klet Joannes Protner v Vodolah in Vinsko klet Zlati grič v Slovenskih Konjicah.

Foto: Stane Bajuk, vinska fontana Vodole v Malečniku

Na vseh štirih lokacijah so bile izvedene predstavitve dejavnosti ter degustacije najbolj znanih vin. Udeležencem ekskurzije je bilo predstavljenih veliko dobrih primerov praks v pridelavi – ekološki in predvsem promociji ter trženju lokalno pridelanega vina.

Društvo vinogradnikov Vinji vrh – Bela Cerkev je v okviru projektnih aktivnosti izvedlo 12-urno strokovno izobraževanje za vinogradnike in vinarje na temo senzorike, harmonije okusov ter pravilnega spajanja hrane in pijače. Izobraževanje je potekalo tri dni zapored in sicer od 30. 8. 2021 do 1. 9. 2021. Predavanje je izvedel Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto in sicer sta predavala Ivanka Badovinac, diplomirana inženirka agronomije ter Andrej Bajuk, vodja Enološkega laboratorija. Izobraževanja se je

udeležilo 20 vinogradnikov. Predavanja so potekala v Hiši žive dediščine v Beli Cerkvi.

V mesecu septembru se je na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oddal drugi zahtevek za izplačilo upravičenih stroškov projekta, ministrstvo pa je občini že izplačalo upravičene stroške prvega zahtevka v višini 82.211,19 EUR.

Foto: Blaž Košak,
Strokovno izobraževanje s področja senzorike in harmonije okusov

Občinska uprava

»Pot prijateljstva« 2021 Šmarješke Toplice - Cankova

Občini Šmarješke Toplice in Cankova ter Športno društvo GENAU iz Cankove so letos že osmo leto zapored pripravili tradicionalni pohod med obema pobratenima občinama »Pot prijateljstva«. Letošnji dobrodelni pohod se je pričel v četrtek, 19. 8. 2021 ob sedmi uri zjutraj. Pohodniki so se na štiridnevno, 175 km dolgo pot, odpravili iz Bele Cerkve, kjer jih je pred odhodom nagovoril župan, Marjan Hribar, ki je pohodnikom zaželel srečno pot.

Udeleženci pohoda po poti prijateljstva so bili: Valentin in Renato Trajbar, Simon Ficko, Darijan Rošker, Edita in Janko Durič, Ludvik Bauer, Alojz Par (Občina Cankova) in Ivan Petančič, Lojze Ivanič in Jelka Petrovič (Občina Šmarješke Toplice) ter spremljevalca v spremljevalnem vozilu Anton Benko in Štefan Petrovič.

Pohodniki so na svoj končni cilj, v občino Cankova, pripešačili v nedeljo, 22. 8. 2021. Pred občinsko stavbo v Cankovi so jih sprejeli župan Danilo Kacijan, sodelavci občinske uprave, družinski člani in občani.

Donacije zbrane v sklopu letošnjega dobrodelnega pohoda se bodo namenile za Šolski sklad Osnovne šole Cankova.

Občinska uprava

90 let Milana Sedlarja

Sedemnajstega septembra je slavil 90 jeseni Milan Sedlar, ki kljub nekaterim zdravstvenim težavam, ob pomoči družine, živi dokaj kvalitetno starost na svojem domu v Dolenjem Kronovem. Ob jubileju so mu čestitali predstavnik KORK Bela Cerkev, Društva upokojencev Bela Cerkev ter Občine Šmarješke Toplice.

Hčerka Milena

80 let Marije Perše

Marija se je rodila 29. septembra 1941 v Malem Podlogu pri Krškem kot prva od petih otrok. Že kot dojenčica je bila skupaj z mamo in očetom poslana v internacijo v Nemčijo.
Osnovno šolo je obiskovala v Malem Podlogu, nižjo gimnazijo pa v Leskovcu pri Krškem.
Od leta 1958 do 1961 je v Ljubljani obiskovala srednjo gostinsko šolo in se nato zaposlila v hotelu v Šmarjeških Toplicah kot kuharica in kasneje vodja kuhinje. Tu je spoznala svojega moža Ivana, s katerim sta si v Družinski vasi ustvarila dom in družino. Rodila sta se jima hči Irena in sin Andrej.
Mama še vedno zelo rada bere, rešuje križanke, dobro kuha in peče.
Najbolj se razveseli obiska svojih petih vnukov, še posebej pa dveh pravnukinj Mile in Zare.
Lepo se zahvaljuje za obisk ob jubileju predsednici DU Bela Cerkev Metki Kovačič, predsednici RK Bela Cerkev Mileni Činkole in Metki Kotar ter županu g. Marjanu Hribarju.

Sorodniki

GREGOR ROBEK na najtežji terenski dirki na svetu ISDE 2021

Gregor Robek, 41-letni motociklist iz Šmarjeških Toplic, ki vozi enduro, je bil član tričlanske ekipe slovenske reprezentance Pokala Club Team na dirki ISDE 2021 – International Six Days Enduro. Ta dirka velja kar za olimpiado v motociklizmu in je najstarejša dirka na svetu. Gre za pokal narodov, kjer se šest dni zapored »muči« motocikliste in dirkače na prav poseben način. Dirka je lahko dolga med 1200 do 1600 km, dnevno pa se vozi 7 ur in pol. Vsak dan je sestavljen iz kroga etap in hitrostnih preizkušenj. Na etapi moraš paziti le na to, da si v časovnih okvirih. Hitrostne preizkušnje pa so nekakšni šprinti, dolgi od 10 do 18 minut, kar pomeni nekje do 14 km terenskega privijanja po raznovrstnih okoljih, kot so gozd, travniki, steze za kros, poti, voda, ...

Letošnja dirka je bila 95. po vrsti in se je odvijala v Italiji. Na dirko je bilo prijavljenih skoraj 700 dirkačev in sicer 21 ekip v elitnem razredu World Trophy in 166 ekip v razredu Club Team, kjer je Gregor tekmoval in so naši fantje dosegli 35. mesto, kar je velik uspeh. Na tem mestu se želi Gregor Robek tudi zahvaliti vsem sponzorjem za pomoč, predvsem GroupG4.

In ravno ta vidni uspeh med svetovno konkurenco nas je vzpodbudil, da pobliže spoznamo šport in Gregorja Robka.

Povejte nam, kakšni so bili vaši začetki?

Temu športu sem predan že 20 let, za mano je tudi 20 let dirkaške kariere. Že od malega sem se vozil z mopedi, nato je sledil nakup cestnega motorja. A v meni je tlela želja po dirkanju ... Toda kmalu sem preračunal, da je to prevelik finančni zalogaj. Vztrajen in trmast kot sem, sem iskal alternative in našel sem jo pri prijatelju, ki je imel hard enduro. Takoj me je zadeva pritegnila in kupil sem prvi rabljen motor HUQVARNA. Že v istem letu sem šel na prvo dirko v Slavonsko Požego in spoznal, da ni enostavno, saj je šlo za »preživetje« z edinim ciljem končati dirko. Kljub temu volje nisem izgubil, saj kadar se nečesa lotim, vem, da je treba biti predan in delaven, da rezultati pridejo. Naslednje leto sem kupil nov motor znamke KTM in tej znamki sem zvest še danes – zamenjal pa sem že kakšnih 12 motorjev.

Kaj pa je sploh enduro?

Enduro je zvrst motociklizma oz. kar motošporta, ki je v svetu čedalje bolj priljubljen. Enduro motocikel je prav tako športni motocikel, a homologiran, s tišjim izpuhom. Pri motorju je pomembno razmerje med močjo in okretnostjo motorja. Pa seveda tudi ostala oprema: od čelade s ščitnikom nad predelom oči in pred obrazom, škornjev, ki nudijo oporo in zaščito stopalom, gležnjem in goleni, hlač, kolenčnikov in majic.

Ali je ta šport nevaren?

Šport je seveda nevaren. Tudi sam sem imel že kar nekaj poškodb, od strganih kolenskih vezi, zlomov, tako da je za mano tudi že nekaj operacij. A od želje po dirkanju me ničesar ne odvrne.

Kakšni so vaši uspehi?

Letos sem osvojil naslov Cross Country prvenstvo veteranov nad 40 let, osvojil sem tudi naslov prvaka Slovenije. Tudi sicer imam v žepu že 7 državnih naslovov. Trenutno vozim italijansko prvenstvo Triveneto, kjer se potegujem za drugo mesto.

Kako pa je s treningi, kje sploh trenirate?

Treningi so praktično celo leto. Dvakrat tedensko treniram pri kondicijskem trenerju, za vikend vozim eno dirko, po eno pa tudi med tednom. Motivacije mi ne zmanjka, saj je vsaka sezona posebna in s tem tudi nov izziv: nova konkurenca, menjajo se klase, pride mlajša generacija, s katero se primerjaš itd. Ko si na treningu, moraš biti na njem 100 % skoncentriran in ravno zato so vsi problemi ali nakopičene težave pozabljene. Tako, da mi to pomeni tudi ene vrste sprostitev. Na trening se nikoli ne odpravim sam. Tu ne gre le zaradi druženja, pomembno je predvsem iz vidika varnosti, saj se lahko zgodi, da padeš, saj je veliko zdrsov in hitro se lahko prevrneš. Veliko treniramo na motokros progi Paha. Sem tudi član motokluba Divji petelini z Dolenjske, skupaj hodimo na klubska tekmovanja, se družimo in pomagamo z nasveti.

Kaj bi svetovali zdaj 20 letnemu Gregorju?

Ko sem se lotil tega športa, sem bil praktično brez treningov. Le vozil in tekmoval sem od dirke do dirke. Načrtnega treninga sploh nisem imel. Temu posledično je minilo 10 let, ko nisem imel nobenih dobrih rezultatov. Seveda bi se takoj usmeril na načrtovane treninge.

Kako pa se bo letos končala sezona?

Letos bom imel še dve dirki, ena je v Italiji, kjer se potegujem za skupno 2. mesto. Druga dirka bo pa na Hrvaškem, a jo bom vzel le kot trening dirko.

Bi še kaj dodali za konec?

Vožnja z enduro motociklom je res svojevrstno doživetje. Poleg izjemnega občutka svobode sta tu še adrenalin in avantura. Vesel sem tudi, da imam pri ukvarjanju s tem športom vso podporo pri svoji partnerki, da me spodbuja in razume.

Zapisala: **Katja Kuhelj Gorjanec**

Dogajanje v Društvu upokojencev Bela Cerkev

Epidemija koronavirusa nas ima že drugo leto v šahu in ko se malo sprostijo ti ukrepi, že začnemo ljudje iskati drug drugega, saj smo ustvarjeni za druženje. Poleg uspehov človek doživlja tudi mnoge težke preizkušnje. Treba je sprejeti eno in drugo.

Tako smo v DU Bela Cerkev v mesecu juniju imeli zbor članov v Beli Cerkvi in to pri Koreničevih pod kozolcem. Bili smo zunaj, na zraku. Potrdili smo opravljeno minulo delo v društvu in si zastavili nove cilje. Pod točko razno, nam je predsednica Metka predstavila izreden izlet na Gorenjsko. In sedaj še malo utrinkov iz izleta.

V začetku julija se je na deževno jutro odpravil avtobus upokojencev iz društva na enodnevni izlet. Kaplje so se kmalu poslovile in pred nami so se v soncu odprli vršaci ... Zastavili smo si obsežen program ogledov in ga tudi v celoti izpeljali s turističnim vodnikom Marjanom Hribarjem (direktorjem JGZ Brdo in županom Občine Šmarješke Toplice). Prispeli smo na posestvo nekdanjih lastnikov, zakoncev Hribar, Grad Strmol. V njem smo videli zbirko umetnin in predmetov velike vrednosti, danes pa grad ponuja prostor za razvajanje in poslovna srečanja. V nekdanjem hlevu, danes kavarna, smo se okrepčali s kavo in našimi dobrotami. Ogled smo nadaljevali do posestva Brdo, z novim hotelom, gradom, ki je danes najbolj protokolaren objekt v Sloveniji. Skozi park so nas popeljali lokalni vodniki s turističnimi vlakci. Narava je tu vsakogar navdušila od jezer, živalskega sveta pa vse do prelepih barv gozda.

Sledilo je kosilo in odhod na Bled v Vilo Bled. Tu je hotel, ki ima tudi svojo zgodovino, okolico s čudovitim parkom in pogledom na otok Bled. Posladkali smo se z blejsko rezino. Čas nas je preganjal, ustavili smo še na Brezjah ter se vsi polni lepih doživetij srečno pripeljali v Belo Cerkev.

Ugotovili smo, da kadar nam je lepo, čas vedno hitro mine. Izkoristimo vsako priložnost, ki nam je ponujena.

Zapisala: **Milena Činkole**

Člani Društva upokojencev Šmarjeta smo obiskali Gorenjsko

Po daljšem premoru, ki nam ga je narekoval corona virus, smo v drugi polovici avgusta vendarle uspeli organizirati ekskurzijo za naše člane.
Tako smo se 25. avgusta odpravili na ogled nekaterih gorenjskih znamenitosti.
Najprej smo se ustavili v Kranju, kjer smo si z lokalnim vodičem ogledali podzemne rove, ki so bili zgrajeni med 2. svetovno vojno in so služili kot mestno zaklonišče. Danes pa se tu dogajajo veliko bolj prijetni družabni dogodki in različne razstave. V rovih smo doživeli tudi simulacijo letalskega napada.

Iz Kranja smo vožnjo nadaljevali proti Tržiču. Tu smo obiskali Čevljarstvo Jazbec.
Družina Jazbec se je s čevljarstvom ukvarjala že pred drugo svetovno vojno in tako danes s tradicijo nadaljuje že tretja generacija.

Naša naslednja destinacija je bila Jezersko, ki velja za eno lepših dolin v Sloveniji. Zelena dolinica polna pašnikov in idiličnih kmetij leži tik ob meji z Avstrijo, na vzhodu pa jo obdajajo Savinjske Alpe. Lokalni vodič nam je predstavil zgodovino in znamenitosti Jezerskega in bližnje okolice. Ob sončnem in toplem vremenu je bilo doživetje Jezerskega še posebej prijetno.

Pozno popoldan pa smo se ustavili še v gostilni Marinšek v Naklem pri Kranju, kjer so nas postregli z okusnim kosilom.

Pripravila: **Jožica Perme** in predsednik društva **Franc Nadu**

Obisk naših članic, ki so praznovale 90 let

Nekaj naših članic in koordinatorka iz Orešja smo obiskale naši članici Ano Simončič in Marijo Luzar, ki sta obe že dolgoletni članici DPŽ Šmarjeta. Našega obiska in skromnega darilca sta bili zelo veseli in sta se tudi lepo zahvalili. Ob takih obiskih vidimo, kako se društvo hitro stara, saj letos praznujemo 20. obletnico delovanja. Vendar pa zaradi razmer, kakršne so sedaj v državi, bomo ta jubilej praznovale drugo leto, če bo to le zdravstvena situacija dopuščala. Obema slavljenkama želimo še veliko zdravja.

Alenka Avsec

Ličkanje pri naših članicah v Štravberku

Zelo pozabljeno staro opravilo na kmetiji je tudi ličkanje koruze. Članice DPŽ Šmarjeta smo se zmenile z gospodarjem na kmetiji Blažič, da nam namensko pripravi koruzo za ličkanje, saj na večini kmetijah to naredijo strojno. Zato je to delo na žalost že kar pozabljeno. Pri ličkanju so se zbrale kar tri generacije: starejši, malo mlajši in še otroci, kateri so bili tega dela najbolj veseli. Obujali smo stare običaje, malo zapeli, otroci pa so tudi vriskali od veselja, da so se lahko družili s starejšimi. Iskali smo tudi rdečo koruzo. Včasih je namreč veljalo, da če si jih našel 9, si šel lahko spat. Nekoč se je ličkalo dolgo v noč. Na koncu smo imeli pa še malico, čeprav malo drugačno kot včasih. Bilo je prijetno s koristnim. Takih srečanj je premalo.

Alenka Avsec

Šola zdravja na potepu

2. september - prijeten dan na izletu s Šolo zdravja iz Šmarjeških Toplic. Najprej kavica v Solkanu ob spomeniku soške postrvi, nato lahkih nog naokrog, da si pogledamo znameniti kamniti solkanski most, zgrajen leta 1904. Ogled cerkvice na Kojskem, cerkvica na Sveti gori, vožnja po gričkih in dolinah z ogledom krajev, kjer se je snemala Ena žlahtna štorija... Degustacija vinčka, obisk ekološke kmetije Vonj poletja.... vrtnice tako in drugače, tudi v marmeladi, likerju. Pozno kosilo v Gonjačah in spet proti domu.

Zapisala: **Irena Novak**

Kulturo društvo MePZ Šmarješke Toplice

je po dolgem času pričelo z vajami v mesecu juliju letos.

Dne, 16. 8. 2021 smo imeli prvi nastop v Hotelu Otočec za Društvo »Šola zdravja«. Z vajami smo nadaljevali, saj so se nastopi vrstili še v Hotelu Otočec in na Akademiji Domoznanskega društva v Šmarjeti.

Pripravljamo pa se tudi na Božično novoletni koncert v Šmarjeti, ki bo predvidoma 26. 12. 2021, če bo izvedba možna zaradi ukrepov.

Milena Blatnik

20 letnica Domoznanskega društva Šmarjeta

Po drugi svetovni vojni je bilo kulturno življenje v Šmarjeti zelo živahno. Med drugim je Kulturno društvo pripravilo vsako leto vsaj eno igro. Nastopali so v dvorani starega gasilskega doma, kjer je potekala vsa kulturna dejavnost. Animator kulturnega življenja je bil tedanji šolski ravnatelj Mihalič. Ker pa ta veseli in v kraju sila priljubljeni mož povojnim politikom ni bil pogodu, so ga prestavili v drug kraj, kulturno življenje pa je začelo pešati in končno je po nekaj letih skoraj povsem zamrlo.

V začetku devetdesetih let preteklega stoletja so skušali zanesenjaki obuditi Kulturno društvo, a brez uspeha. Končno se je zbrala skupina, ki se je odločila, da ustanovi novo kulturno društvo. Na pobudo zgodovinarja Staneta Granda smo novo društvo imenovali Domoznansko društvo Šmarjeta. Ustanovitelji so bili: prof. dr. Franci Cvelbar, Peter Repovž, prof. dr. Stane Granda, mag. Joža Dolenšek in Jože Perše. Predsedstvo društva smo zaupali F. Cvelbarju. Za uvod smo pripravili nekaj zanimivih predavanj o bogati zgodovini naših krajev in pomenu varstva okolja. Med poletnimi počitnicami je F. Cvelbar zbral skupinico prostovoljcev, ki je začela z obnovo na pol porušene, po vojni oskrunjene, Jerinove kapelice v Ravniku. Med temi prostovoljci sta bila tudi Jože Pajk in Janez Progar, ki sta danes že pokojna. Tako smo do danes obnovili 31 malih kulturnih spomenikov ob pohodnih poteh; 7 od teh so obnovili lastniki sami, društvo pa jim je nudilo le strokovno pomoč. Zadnjih osem let je pri obnovi pomagala tudi občina.

Obiskovalci predavanj so izrazili željo, da bi društvo organiziralo izlete. Tako bi spoznali še druge zanimive kraje v Sloveniji. Pobuda je padla na plodna tla. Dvanajst let smo pripravljali v povprečju po pet izletov. V avtobusu ni bilo nikoli praznega sedeža. Obiskovali smo božjepotne cerkve po Sloveniji, podali pa smo se tudi na Trsat, na Svete Višarje, na Staro goro v Italiji in še marsikam. Obiskali smo vsa zdravilišča po Sloveniji, vsako leto pa smo se z avtobusom zapeljali še vsaj do ene planinske koče. Tisti, ki so jim noge opešale, so ostali pri koči: po planinskih tratah so brali zdravilna zelišča; dobri hodci pa smo se podali na bližnji vrh, od koder je bil skoraj vedno nepozaben pogled. Ob povratku domov smo v avtobusu obujali stare narodne pesmi, ob mikrofonu pa se je vedno pojavila tudi Lojzka, ki je povedala kašno novo šalo.

Že prvo leto po ustanovitvi društva smo začeli pripravljati zbornik Šmarjeta in Bela Cerkev skozi stoletja. To zanimivo knjigo smo izdali v 1200 izvodih in med kritiki je bilo kar nekaj lepih ocen. Vsi avtorji so se odpovedali honorarju. Poleg zbornika smo izdali še dve knjigi in nekaj zgibank.

Omeniti moram še velik podvig: obnovo stoletne brvi na potoku Radulja. Po njej so hodili v preteklosti prebivalci Strmice v Šmarjeto v šolo, k zdravniku, k nedeljski maši, pa tudi na delo v Plastoform. Danes je ta brv nepogrešljiva za pohodnike, ki se podajo na krožno pot Gradec. To so razvaline rimske vojaške utrdbe iz 5. in 6. stoletju po Kristusu. Tu so živeli rimski vojaki, ki so branili rimsko cesarstvo pred vdorom ljudstev z vzhoda. Ohranjen je del obzidja in temelji bazilike, verjetno eno prvih na slovenskem ozemlju. Pri tem spomeniku smo v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine postavili obvestilno tablo.

Po omenjeni pohodni poti vodimo člani društva občane, šolarje in druge skupine gostov; tudi tiste, ki so na rekreativnem dopustu v Termah Šmarješke Toplice.

Jože Perše

Ob rojstnem dnevu SKUPINE ŠOLA ZDRAVJA Šmarješke Toplice, 18.10. 2021

Zbrali smo se, da skupaj proslavimo rojstni dan naše skupine. Vsem članom ŠZ »VSE NAJBOLJŠE!«. Med nami so tudi slavljenci, ki so že 10 x plačali članarino DŠZ. Od vodstva iz Domžal smo prejeli 10 pohval, ki jih bomo podelili na današnji slovesnosti.
Pravzaprav - vstopamo v 12. leto našega druženja. To je posebna sreča, ki obsega naša skupna leta v upanju na prijetno prihodnost. Skrbimo drug za drugega. To je poseben dar, ki nas povezuje, osrečuje in nam hkrati daje moč, da zmoremo iti naprej, tudi ko nas boli.
Pred kratkim smo se poslovili od Ivice, pred leti tudi od Žive in Toneta.... Ivica je vedno znala poiskati najlepše besede za različne priložnosti in voščila, ki nam jih je govorila iz dna srca. Zelo rada je imela Toneta Pavčka. V njen spomin si bomo za letošnje obeleževanje obletnice iz njegovih pesmi izposodili nekaj besed.
Tone Pavček v svoji pesmi pravi: »SREČA JE, ČE SE DELO DOBRO OPRAVI IN ČE IMAŠ KOGA RAD....«
Vztrajamo, si pomagamo, se prilagajamo, iščemo dobro in znamo sprejemati drugačnost. Ne ločuje nas bolezen, niti ne politika. In če tudi gre kdo kdaj iz naše poti, vemo, da svoje delo dobro opravi in da na prijatelje ne pozabi.
Kajti: »VSAK ČLOVEK JE ZASE CVET,« Saj: »VSAK ZASE ZORI, POČASI IN Z LETI.«
In če koga danes med nami ni, morda pride jutri. In če jutra zanj več ni, še nadalje z nami živi. Ker vsak izmed nas, v srcu nosi zaklad, ki mu pravi: » DA IMA KOGA RAD...«

Dunja Gartner

Tone Pavček: »NA SVETU SI, DA GLEDAŠ SONCE, DA GREŠ ZA SONCEM, DA SAM SI SONCE.«
Pred kratkim je bil svetovni dan hvaležnosti, ta je sovpadal tudi s svetovnim dnevom demence. Torej gre za preplet hvaležnosti, spomina in rojstni dan naše telovadne skupine.
Hvaležni smo: da zjutraj vstanemo in gremo na telovadbo, hvaležni smo za prijazen sosedov pozdrav, da smo zdravi, da so naši otroci srečni in dobri do nas, da se družimo z vnuki, hvaležni smo, da ni vojn, hvala tudi Živi, Tonetu in Ivici, ki so nam dali občutek, da bo še vse dobro, hvaležni smo naši vodji skupine in vaditeljem za spodbujanje in usmerjanje, za lepo petje članic in članov (kar 53 nas je), za vse njihove dobrote, taxi prevoze, za sodelovanje s Termami »KRKA«, z našo občino, Osnovno šolo, Turističnemu in ostalim društvom – hvala vsem za sodelovanje in neštete dobrine.»
» KO HODIŠ POJDI ZMERAJ DO KONCA, SPOMLADI DO..., POLETI DO.., JESENI DO ....., POZIMI DO....«
Čas življenja nam je odmerjen, smo le droben trenutek v neskončnosti. Zato je prav, da se življenju zazremo v obraz, ga sprejmemo, bogatimo, hvaležno ljubimo - in se ločimo od njega.
Imamo leta, ure, minute....

Vesna Durič

Srednjeveški dnevi v grajskem parku

Septembra so se tudi letos v Klevevžu odvijali srednjeveški dnevi v organizaciji Turističnega društva Šmarješke Toplice. Grajski park posestva Klevevž se je prelevil v viteški tabor in tu se je dva dni »dogajala zgodovina« in sicer »v živo« smo se povrnili v srednji vek.
Na ogled je bila postavljena vsa srednjeveška oprema. Razstavljena je bila bogata zbirka viteške bojne oprave, od mečev, ščitov, rokavic, čelad, iz železa okovanih podkap in oblačil, kar so lahko zainteresirani obiskovalci tudi pomerili. Tudi mučilne naprave so lahko občutili na lastni koži. Številni obiskovalci so se preizkusili tudi v lokostrelstvu in mečevanju.
Prireditev je lepo uspela. Za pomoč in sodelovanje pa se zahvaljujemo PGD Zbure, Kmetiji Karlovček in Občini Šmarješke Toplice.

Katja Kuhelj Gorjanec

Funkcionalna vadba moči v dvorani OŠ Šmarjeta

Rekreativni športniki radi pozabijo na pozitivne učinke vadbe za moč, ki ne le stimulira mišice in preprečuje marsikatero poškodbo, kot posledico prešibkega tonusa telesa, ampak vpliva na splošno dobro počutje in se priporoča praktično vsem starostnim skupinam.
Ne samo tekači, vabljeni ste vsi, ki želite narediti nekaj za svoje telo, brez posebnih pripomočkov, razen močne volje in odločenosti, da boste vztrajali.
Dvakrat tedensko bo vadba organizirana v dvorani OŠ Šmarjeta. Termina sta torek 18:00 – 19:00 in petek 17:30 - 18:30. Vadba je namenjena vsem, ne samo tekačem, poudarek je na krožni obliki vadbe za moč, koordinaciji in preventivni vadbi pred poškodbami.
Predviden pričetek je torek, 16. november, vadbe pa bodo potekale vse do konca februarja. Dodatne informacije in prijave ter omejitve in pravila vadbe so na voljo v Facebook skupini Tekaška vadba Šmarješke Toplice ali preko maila lindic.ales@gmail.com. Se vidimo!

Aleš Lindič, prof. šp. vzgoje

Društvo za biološko dinamično gospodarjenje Ajda – Dolenjska

je tudi letos sodelovalo na sejmu AGRA v Gornji Radgoni. Vrstila so se predavanja in okrogle mize. Skupni zaključki so pokazali, kako pomembna je domača biološko in biodinamična pridelava hrane ter lokalna oskrba.

Jože Lusavec

Kaj je biodinamično kmetovanje? 2. del

Kako bi najhitreje pojasnili razliko med eko(loškim) in bio(dinamičnim)?
Pri eko se prevečkrat zadovoljimo s tem, da kemično-sintetična sredstva zgolj zamenjamo z biološkimi, medtem ko biodinamiki ostajamo zvesti naravnim izvorom rasti in razvoja, ki nikakor niso gnojila in pesticidi, temveč naravni dejavniki, kot so toplota, svetloba, vlaga, minerali ... Gnojenje biodinamiki razumemo kot oživljanje tal, kajti le živa tla zagotavljajo zdravo rast in razvoj, škodljivce pa obravnavamo kot simptome porušenega ravnovesja. Naše delo je torej oživljanje tal in ohranjanje ravnovesja.
V biodinamični pridelavi ni dovoljeno uporabljati nobenega sintetičnega sredstva, tudi organsko pridobljena so strogo omejena in dovoljena le v določeni količini in pod posebnimi pogoji. Biodinamiki kakovost svojih živil izboljšujemo predvsem s skrbjo za ohranjanje zdravja in rodnosti tal, zato zemlje ne gnojimo z gnojevko in nezrelimi komposti. Za zdravje komposta uporabljamo posebne zeliščne pripravke. Zdravje rastlin krepimo z zeliščnimi pripravki, s čaji, izvlečki, s pravilnim kolobarjenjem in z upoštevanjem pravega časa za vsako opravilo. Živali v hlevih niso privezane, kravam se ne režejo rogovi, oploditev živali se opravlja po naravni poti.

Kaj v praksi pomeni uporaba biodinamične metode?
To v praksi pomeni, da se na kmetiji namesto lahkotopnih mineralnih gnojil uporabljajo zreli komposti in posebni biološko-dinamični preparati ter homeopatski pripravki. Drevesa se okopavajo po posebnem sistemu, preostala površina pa se izmenično kosi ter pri tem upošteva razvojne faze koristnih organizmov. Ne kosi se npr. med razvojem pikapolonice, saj odlaga jajčeca na travne liste. Pri obrezovanju se upošteva mera zlatega reza, redčenje pa se izvaja ročno, vse do obiranja.

Posebnost biodinamičnega kmetovanja je upoštevanje kozmičnih ritmov. Tako kot se v klasični kmetijski pridelavi upošteva ritem leta in v skladu s tem posamezno kulturo seje, sadi in spravlja, se v biodinamičnem načinu kmetovanja ravna še po ritmih meseca, tedna, dneva in celo ure. Zato npr. obrezovanje opravimo v času padajoče lune v dnevih za plod, saj se rane hitreje in bolje celijo. Obiranje na dan za plod podaljšuje obstojnost plodov, vsebnost izmerjenega C-vitamina je višja ... Pri izračunavanju točnih rokov za izvedbo posameznih ukrepov se ravnamo po podatkih lastne agrometeorološke merilne postaje ter po priporočilih biološko-dinamičnega centra Goetheanum v Dornachu. Pri vsakodnevnem delu je vodilo Setveni koledar Marie in Matthiasa Thuna.
Se nadaljuje...

Jože Lusavec

BIZELJSKA AJDOVA POTICA

Testo:
0,25 kg bele moke
0,25 kg ajdove moke
0,20 l vrele vode
0,03 kg masla
0,03 kg sladkorja
0,03 kg kvasa, 0,05 l toplega mleka, pol žličke sladkorja, žlica moke, kvasni nastavek, sol
Nadev:
0,25 kg skute
0,05 l kisle smetane
1 jajce
0,05 kg sladkorja
0,08 kg rozin (rum)
0,10 kg orehov
beljak za premaz

Ajdovo moko poparimo z vrelo vodo, v katero damo sol, sladkor in maslo. Ko se poparjena ajdova moka malo ohladi, dodamo vzhajan kvas in belo moko. Ugnetemo v gladko testo, ga pokrijemo in pustimo vzhajati 30 minut. Nadev pripravimo tako, da pretlačeni skuti dodamo kislo smetano, rumenjak, trd sneg iz beljaka in sladkorja ter cimet. Vzhajano testo razvaljamo na 5 mm debelo. Namažemo z nadevom in potresemo z rozinami, ki smo jih prej namočili v rum in s sesekljanimi orehi. Zvijemo, položimo v pomaščen model in vzhajamo. Vzhajanega namažemo z beljakom, prebodemo in pečemo 1 uro pri 180 ℃.

Elizabeta Verščaj

Zakorakali smo v prvi razred

Prvi september je bil za naše prvošolce prav poseben dan. S šolskimi torbami so prvič prestopili šolski prag in stopili v šolski svet; svet znanja, radovednosti, veselja in smeha. V šolo so prišli v spremstvu staršev. Najprej sta jih nagovorila ravnateljica Nevenka Lahne in župan Marjan Hribar. Polni pričakovanj so se prvič srečali z učiteljicami in novimi sošolci. V jedilnici so si ogledali virtualno predstavo Po Sloveniji s popotnikom Jakom. Sledil je kratek ogled šole in prvi obisk učilnice. Tam sta

jih čakali čebelici Lili in Bine. Prvošolci so jima obljubili, da bodo vso leto pridni kot čebelice. Posladkali so se s sladoledom in odšli domov polni vtisov ter mnenja, da je v šoli res lepo!

Kristina Hribar, Renata Trbanc in Katja Kralj

Sprejem prvošolčkov

Na Osnovni šoli Šmarjeta prvošolčke učenci in učitelji vsako leto slavnostno sprejmemo medse. Tudi letos ni bilo drugače. Tako smo člani šolske skupnosti in parlamenta v petek, 24. 9. 2021, ob zvokih harmonike v jedilnico šole na kratko prireditev ob sprejemu v šolsko skupnost pospremili 33 prvčkov 1. a in 1. b razreda. Učiteljici Renata Trbanc in Katja Kralj, druga strokovna delavka Kristina Hribar ter mentorica pevskega zborčka Irena Strazberger so jih naučile dovolj pesmic, da so se ponosno predstavili. Dokazali so nam, da so se v teh nekaj dneh na šoli že pridno učili, saj so pravilno odgovorili na nekaj zastavljenih vprašanj o šoli, za nagrado pa so si prislužili slastno torto. Manjkala pa ni tudi slavnostna prvošolska zaobljuba, katero so ponosno ponovili za predsednico šolskega parlamenta, Lučko Tomažin. Po sprejemu jih je čakala še predstava Smetiščni škrat v izvedbi gledališča Ku-Kuc.

Mentorica šolske skupnosti in parlamenta,
Lea Blažič Lipoglavšek

Veseli in zadovoljni obrazi ob zaključku aktivnosti v tednu mobilnosti

Slogan letošnjega tedna mobilnosti je bil »Živi zdravo. Potuj trajnostno. Namesto v koloni preživi dan na zabavi.«
V sodelovanju z Občino smo v šoli in vrtcu pripravili vrsto aktivnosti, ki so potekale 14 dni. Četrtkovo jutro, 23. septembra, je bilo še posebej veselo.

104 učenci, udeleženci Pešbusa in 10 učencev, udeležencev Bicivlaka, spremljevalci, vodstvo Občine ter šole si je ponosno ogledovalo novo pridobitev, 5 kvalitetnih, modernih koles, ki so bila razstavljena na parkirišču pred šolo ob zaključku Tedna mobilnosti in aktivnosti Pešbus ter letos prvič Bicivlak.
V duhu slogana »Namesto v koloni preživi dan na zabavi« je s sedmih smeri in devetih postajališč 10 dni zapored prikorakala četica otrok s svojim voznikom Pešbusa, iz Šmarjeških Toplic pa so se po kolesarski stezi, v spremstvu voznika Bicivlaka, pripeljali tudi kolesarji.
Da je »Pešbus zakon«, je bilo razbrati iz Vozovnice prvošolca, da »ne bo motivacije za zgodnje vstajanje in

jutranjo aktivnost«, je bilo slišati iz ust večletne spremljevalke Betke, »da bodo pogrešali jutranje druženje in klepet« so se strinjali vsi.
Glede na to, da je okolica šole čudovita, urejena in prihod iz okoliških vasi omogoča varen dostop tudi najranljivejšim udeležencem v prometu, smo pobudniki akcije prepričani, da bomo z njo nadaljevali.
Poleg bogatega darila, novih koles, ki so jih udeleženci prislužili šoli, je vsak izmed njih prejel tudi odsevno telo, kresničko ali trak, ter naglavno lučko.
Koordinatorji prometne vzgoje si najbolj želimo, da bodo naši učenci tudi v dneh, ko bo svetli del dneva krajši in bo pogosta megla, dobro vidni v prometu, s tem pa se pridružujemo tudi oktobrski nacionalni preventivni akciji Pešec Javne agencije za varnost prometa in Sektorju za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.
Prav tako je parkirišče pred šolo bogatejše za nekaj kolesarskih stojal, ki bodo poskrbela za varno parkiranje koles učencev, ki se v šolo pripeljejo na trajnostni način. Kolesarsko stojalo je nameščeno tudi pred vrtcem.
Na dogodku je bil prisoten tudi župan občine mag. Marjan Hribar, ki se je najprej iskreno zahvalil vsem spremljevalcem, prostovoljcem iz aktivnih lokalnih društev, nato pa učencem vrtca podaril 5 koles za predšolske otroke, s katerimi bodo otroci pridobivali spretnosti za vožnjo s kolesom in razvijali kulturo zdravega načina življenja.

Nato je predstavnikoma 5-ih razredov v uporabo slovesno predal 5 novih koles. Vsa kolesa so bila kupljena in opremljena v podjetju Smole iz Novega mesta.

Učenci 5-ih razredov so ambasadorji kolesarstva na šoli, saj se v mesecu maju, ob prejetju Kolesarske izkaznice, pridružijo veliki kolesarski družini, ki pozna in upošteva cestno prometne predpise ter širi navdušenje za kolesarjenje na naslednje generacije.
Nova kolesa bodo učiteljem in učencem bistveno olajšala učenje na prometnih površinah, prav tako pa omogočila učencem, ki nimajo svojega kolesa ali le-to ni povsem varno opremljeno za vožnjo v prometu, da se v višjih razredih udeležijo kolesarskega izleta po bližnji in bolj oddaljeni okolici šole.
Zavedamo se, da so za izvedbo projekta nepogrešljivi člani Šole zdravja, Turističnega društva Šmarješke Toplice, Društva podeželskih žensk Šmarjeta, Društva podeželskih žena in deklet Bela Cerkev ter Društva upokojencev Šmarjeta in Bela Cerkev. Prav tako je nadvse prijetno sodelovati s Katarino Gunde, višjo svetovalko za kulturo in projekte na občini, nenazadnje pa iskrena hvala za posluh pri razvijanju trajnostne mobilnosti tudi g. županu.

Poleg Pešbusa in Bicivlaka smo v Tednu mobilnosti organizirali aktivnosti za vse učence naše šole.
Pod skupnim projektom PARKirni dan smo parkirišče pred šolo izkoristili za igro, ustvarjanje, raziskovanje, eksperimentiranje in druženje.
Vrtčevski otroci so si ogledali gledališki predstavi Kako je zebra posodila svoje črte in Opica in kapitan. Učenci 1. triade so si ogledali predstavo Smetiščni škrat, k učencem 2. triade je na obisk prišla Hiša eksperimentov, za učence 3. triade pa sta bili organizirani ustvarjalni delavnici Mix media in ustvarjanje z glino.
Tudi v vrtcu je potekala vrsta aktivnosti. Izvedli so igro Beli zajček, ki je namenjena otrokom v vrtcu. Vzgojitelji so motivirali otroke z zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan, zaradi izpušnih plinov avtomobilov, ter jih povabili, da mu očistijo kožušček tako, da v vrtec prihajajo peš ali s kolesom.
Pri igri so aktivno sodelovali tudi starši, saj je način prihoda otrok v vrtec odvisen prav od njih. Vzgojitelji so veseli, da so se povabilu zelo številčno odzvali, ter del poti do vrtca prehodili peš, v spremstvu belega zajčka. Tisti najbolj pogumni in vztrajni se niso ustrašili niti dežja. Ravno zaradi navajanja bivanja na prostem v vseh vremenskih pojavih, bodo otroci prejeli pelerine, še eno darilo občine.
Nekaj otrok v spremstvu staršev redno prihaja v vrtec s kolesom, prav tako pri učencih zelo spodbujamo prihod v šolo s kolesom. Prav zato se je pokazala potreba po ureditvi varne kolesarske poti do vrtca in naprej do parkirišča pred šolo, kjer so nameščena stojala za kolo.
V sodelovanju s člani občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu iščemo najboljše rešitve.
Preživeli smo aktivno poln in družaben del meseca septembra.
Zadovoljni in optimistični zremo v prihodnost.

Koordinatorica prometne vzgoje na šoli, **Mojca Gorenc Ban**
Koordinatorica projekta Trajnostna mobilnost v vrtcu, **Simona Rangus**

ENO dan sajenja dreves

21. september je dan, ki ga je OZN proglasila za svetovni dan miru. Obeležujemo ga s sloganom Posadi drevo za pravičen in trajnosten svet. Dan praznujemo v času pandemije s širjenjem sočutja, prijaznosti in upanja.
To je tudi dan, ko se tisoče šol in otrok poveže v skupni misli miru ter prijateljstva in ob 12 h po lokalnem času po vsem svetu sadi drevesa miru.

22. septembra smo se tudi mi pridružili tisočim otrokom celega sveta in posadili drevo miru na prelep košček narave ob našem vrtcu.
Drevesa, ki smo jih posadili, so simboli miru. S tem dejanjem se je naša šola ponovno vključila v mednarodni projekt ENO, ki skrbi in uči mlade po vsem svetu skrbeti za okolje in posledično za mir na svetu.

ENO koordinatorka
Maja Žagar

Športni dan z ogledom viteških iger

Slovenija je polna lepih gradov in vsak izmed njih nosi svojo zgodbo. Tudi grad Klevevž, ki stoji nad brzicami Radulje, je v mesecu septembru zaživel. Po viteškem taboru so se sprehajali vitezi in grajske gospodične, učenci od 1. do 5. razreda pa so se 16. in 17. septembra na pomerili v metanju kladiva, lokostrelstvu in mečevanju. Športni dan, obarvan s srednjeveško tematiko, smo začeli s pohodom od Osnovne šole Šmarjeta do Klevevža. Zahtevnost poti smo si prilagodili, saj nismo želeli, da nam zmanjka energije za vse izkušnje, ki smo jih doživeli na gradu. Učence je najbolj pritegnil viteški vajenec, ki nam je pokazal čelade, meče in

ščite. Vse to orožje smo lahko tudi preizkusili! Izvedeli smo, da življenje na gradu ni bilo enostavno. Pot do šole nas je vodila skozi gozd in okolico Šmarjete, vmes pa je odmeval otroški smeh in iskrice v očeh. »Ko bomo veliki, bomo vitezi!«

Katja Kralj in **Mojca Slapšak**

Atletika za najmlajše na OŠ Šmarjeta

V sodelovanju z atletskim klubom Šentjernej, smo učencem 1. do 5. razreda ter predšolskim otrokom, ponudili možnost vadbe atletike v Šmarjeti. Atletika, temeljna športna panoga, ki pomaga krepiti otrokov razvoj v vseh vrst sposobnosti (teki, meti, skoki, vzdržljivostni tek), je odlično izhodišče tudi za vse nadaljnje ukvarjanje s športom v drugih disciplinah. Vadbo vodijo strokovno usposobljeni vaditelji (športni pedagogi), v terminih, ki omogočajo, da otroci počakajo na te aktivnosti. Vadba poteka dvakrat tedensko, TOREK in ČETRTEK, med 15.30 in 16.30 na zunanjih površinah OŠ Šmarjeta oz. v primeru slabega vremena, v telovadnici. Termin ob četrtkih je ob tem namenjen tudi pred šolskim otrokom (4. in 5. let). Za vse dodatne informacije staršev, je na voljo telefon: 041-919-314 (Neža Hafner Vrtačič) ali aksentjernej@gmail.com .

Zapisal: **Aleš Lindič,** učitelj športa

Pernati ambasadorki iz Zbur

V Sloveniji smo se v zadnjih letih razvadili, da so predvsem vrhunski športniki najboljši ambasadorji naše države v tujini. No, ambasadorki vasi Zbure oziroma občine Šmarješke Toplice v daljni Afriki pa sta malce drugačni. Posebni celo za svojo vrsto.

Pa pojdimo lepo od začetka. Vse skupaj se je začelo septembra 2014, ko je pri nas za hišo Elektro Ljubljana menjal stare lesene električne drogove. Takrat so na mojo prošnjo na enega od drogov namestili podstavek za štorkljino gnezdo, čeprav moram povedati, da so štorklje v Zburah gnezdile že nekaj let prej.

Kiki in Riki mesec dni pred odhodom

Ko so se 2. aprila 2015 naše štorklje vrnile iz Afrike, so nekaj dni omahovale, potem pa na naše veliko veselje sprejele ponujeni podstavek. Od takrat naprej vsako leto uspešno gnezdijo v tem gnezdu.

ELSA obročki

GPS napravica

Vsako leto vse mladiče označimo s tako imenovanimi ELSA obročki, ki se jih da razbrati tudi z daljnogledom, tako da ptic ni potrebno ponovno ujeti. Letošnji podmladek pa je med vsemi, ki so poleteli v teh letih iz tega gnezda, vendarle nekaj

podmladek pa je med vsemi, ki so poleteli v teh letih iz tega gnezda, vendarle nekaj posebnega. Mladi štorklji smo namreč 14. 7. 2021, ob strokovni podpori Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) in ob finančni podpori Elektra Ljubljane, opremili z GPS napravama. Napravica je težka le 13 g in za ptico ni moteča, baterija pa se polni s pomočjo sončnega kolektorja, tako da lahko nemoteno deluje več let. Do sedaj je DOPPS s pomočjo sponzorja Elektro Ljubljana opremil z GPS napravo dve mladi štorklji v letu 2019 in tri leta 2020. Vseh pet izbranih mladih štorkelj je bilo izvaljenih na ljubljanskem barju. Te mladiče štorkelj se potem dnevno spremlja na selitvah v projektu Leti, leti štorklja. Večletni projekt, katerega glavni cilj je zbrati podatke o vzrokih smrti ptic selivk na dolge razdalje, je vključen v mednarodno raziskavo, ki jo izvaja BirdLife Internacional. Smrtnost mladih osebkov, predvsem na njihovi prvi selitvi, je namreč zaradi različnih vzrokov, kot so streljanje ptic, promet, onesnaževanje okolja s plastiko itd., zelo velika. O tem govori tudi podatek, da je od petih štorkelj, ki so bile v preteklih dveh letih v Sloveniji opremljene z GPS sledilnikom, na žalost živa le še ena.

No, našima junakinjama gre, kljub tej strašljivi statistiki, po dveh mesecih od doma zaenkrat odlično. Prvič sta zapustili gnezdo 26. 7. ter nato do 12. 8. raziskovali okolico Zbur v radiju 3 km in se vsak večer vrnili prespat v gnezdo. Potem sta se tri dni zadrževali skupaj z dvajsetimi drugimi štorkljami ob Krki, med Družinsko in Dobruško vasjo. 15. 8. pa so vse družno krenile na pot. Tu je potrebno omeniti, da so bile v njuni jati samo letošnje mlade štorklje, pri čemer še vedno ostaja velik misterij, kako brez odraslih vedo, kdaj oditi na pot in predvsem kam. Njuni starši so ostali na gnezdu v Zburah še naslednjih deset dni predno so odšli na pot, saj si morajo po izčrpavajoči tri mesečni skrbi za mladiče nabrati moči pred dolgo selitvijo. Kolikor nam je do zdaj o selitvi štorkelj znanega, se štorklje iz zahodne Evrope (Francija, Španija ..) selijo v Afriko po zahodni poti čez Gibraltar, štorklje iz vzhodne Evrope pa po vzhodni poti čez Bospor. To pot sta ubrali tudi Zburjanki. Prvo noč na njuni dolgi poti sta naši ambasadorki prespali v bližini Kutine na Hrvaškem, naslednjo pa pri Slavonskem Brodu. Tretji dan sta v enem zamahu preleteli Srbijo in se po 500 km ustavili šele v Vidinu na bolgarsko – romunski meji. 19. 8. sta bili že v kraju Corlu v Turčiji, 100 km pred Istanbulom. V naslednjih petih dneh sta preleteli Turčijo, Sirijo, Libanon in se 25. 8. nahajali v Izraelu, 130 km južno od Jeruzalema. Vmes smo za dva dneva izgubili njun signal in bili precej v strahu, saj je ravno področje Sirije in Libanona zaradi nezakonitega lova, eno od bolj nevarnih območij na selitvi. Naslednji dan sta preleteli Sueški zaliv in tako po 12 dneh in približno 3600 km prispeli v Afriko. A Egipt za njiju še ni končna destinacija. Naslednjo noč sta preživeli ob Nilu v bližini tako znamenitih krajev kot sta Karnak in Luksor, nato smo spet ostali brez signala, ki se je zopet pojavil 30. 8. globoko v Sudanu, 4600 km od Zbur. Do egiptovsko - sudanske meje sta pot opravili več ali manj skupaj, tu pa se je njuna pot ločila. Zaradi slabe pokritosti s signalom v Afriki smo naslednje podatke dobili šele čez 6 dni. Kiki je 5. 9. prispela do osrčja Čada, Riki pa se je ustalil na sudansko - čadski meji v pokrajini Darfur, Slovencem poznane predvsem po poizkusu reševanja tamkajšnje begunske krize, našega predsednika Janeza Drnovška leta 2006. Imeni naših štorkelj so z glasovanjem izbrali njuni sledilci na spletni strani Elektra Ljubljana https://www.elektro-ljubljana.si/leti-leti-storklja, kjer lahko tudi bralci Razgledov dnevno spremljate njuno pot. V času pisanja tega prispevka se Kiki po opravljenih 8150 km že cel mesec zadržuje v osrčju Čada, Riki pa po preletenih 6130 km na sudansko – čadski meji. V kolikor bo na teh območjih dovolj hrane, se bosta tu zadrževali celo zimo. Spomladi se bosta po naših predhodnih izkušnjah premaknili proti severu zgolj do Egipta, Izraela ali Turčije. Seveda pa so vedno možna presenečenja. V kolikor jima uspe preživeti prihodnja leta, se bosta kot spolno zreli ptici šele čez tri leta vrnili prvič gnezdit v Evropo, morda katera od njiju pride celo nazaj v našo občino. In to mukotrpno pot bosta potem opravili vsako leto v svojem življenju dvakrat. Upam, da sem vam vsaj približno uspel orisati težavnost poti ptic selivk, ki si jo morda mi zmotno predstavljamo kot nekaj zelo romantičnega.

Tik pred odhodom na dolgo pot

Morda se boste vprašali, čemu sploh služijo take raziskave in opremljanje štorkelj z GPS napravami. V prvi vrsti varstvu njih samih v prihodnosti ter posledično tudi nas, pred nami samimi seveda. Dobro je že poznano, da so ptice eden od poglavitnih indikatorjev ohranjenosti narave. Kjer ptice izginjajo iz naravnega okolja, gre nekaj hudo narobe. V Sloveniji se populacija štorkelj generalno povečuje, saj smo imeli v letu 1999 okoli 200 gnezdečih parov, zdaj pa jih je okoli 260 parov. To je dober znak, a žal imamo tudi slabe novice. V Prekmurju, ki je zgodovinsko poznano po štorkljah, je leta 1999 gnezdilo 87 parov, lansko leto pa le še 55 parov. Vzrok vsakoletnega upada gnezdečih štorkelj je pomanjkanje hrane za ptice, ki je na intenzivno obdelanih poljih ni. Spreminjanje travnikov v intenzivno obdelane njive pa na žalost ni privedlo samo do zmanjšanja števila ptic, ampak tudi do znižanja podtalnice in problemov s kvalitetno pitno vodo zaradi pretirane uporabe kemikalij. Na Dolenjskem se število štorkelj povečuje, kar seveda ne pomeni, da načrtno kmetujemo pamet-neje kot Prekmurci, ampak preprosto konfiguracija terena ne omogoča tako intenzivnega kmetijstva kot ravnica v Prekmurju. Upajmo, da smo se iz tega primera nekaj naučili in v naše dobro tako tudi ostane.

Za konec naj vas pozovem, da nikar ne pozabite stiskati pesti za Rikija in Kiki. Konec koncev sta le ambasadorki naše občine, ki polnita najbolj brane slovenske časopise in spletne strani z informacijo o zelenosti naše občine ter si tako zaslužita vsaj našo moralno podporo na njuni dolgi, nevarni poti. V kolikor tudi GPS napravi zdržita, pa srčno upam, da ju leta 2024 pozdravimo nekje v Evropi ob spletanju gnezda, v katerem bosta potem vrsto let vzgajali nove rodove štorkelj.

Jani Vidmar

Starodobni lepotci

Ljubitelji starodobnikov Škocjan so se 14. avgusta s svojimi lepotci podali na krajše potovanje po bližnji okolici. Kar 20 starodobnikov se je vozilo po okoliških cestah, najstarejši avto je imel 52 let.
Med potjo so se ustavljali na energetskih centrih od Tomažje vasi, Zagrada, za popestritev druženja so izpeljali tudi spretnostno vožnjo pri Krašni v Škocjanu. Glavni postanek pa je bil v naši občini v Williams baru, kjer so si ohladili svoje jeklene konjičke in napolnili akumulatorje.
Podelili so tudi nagrade in pokale za inovativnost, starost ter originalnost starodobnikov. Največ nagrad je prejel Zvone Kramar, za najbolj originalni avto pa Igor Kink.
Ponovno podobno srečanje bo spet na praznik Občine Šmarješke Toplice, kar lahko tudi izkoristimo kot dodatno promocijo naših krajev.

K.K.

Četa teritorialne obrambe Šmarjeta

Četa teritorialne obrambe Šmarjeta leta 1991 in leta 2021 zbrani ob tridesetletnici osamosvojitve.
Fotografija iz leta 1991 je last Antona Borseta.

Pred tridesetimi leti...

Še en delček zgodovine, ko se je rojevala naša nova država pred tridesetimi leti:
v hosti Staneta Žitnika, nekako 300 m od njegove hiše v Šmarjeških Toplicah, stoji bukev, ki ima v deblu vrezan datum 27. 6. 1991.
Lastnik meni, da je datum vrezal pokojni Anton Avsec, ki je že med 2. svetovno vojno preživljal težke čase. Ko so junija leta 1991 letala preletavala Krakovsko hosto, se je močno slišalo tudi v našem okolišu. Ker se je tega zelo ustrašil, se je skril v gozd in gledal v dolino, kaj se dogaja. Nekaj let kasneje je Stanetu namignil, da je pustil znamenje, ki bo za vedno oznanjalo, kdaj je bila vojna v Sloveniji.

K.K.

56. obletnica valete

Sošolci, ki smo OŠ v Šmarjeti končali leta1965, se od tridesete obletnice dalje dobivamo vsako leto.
Odkar smo vsi upokojeni, smo se vse do "korone " srečevali dvakrat - spomladi smo imeli izlet, poleti pa srečanje.
Lani in letos je izlet odpadel, srečanje pa ne!
Letos, 30. 7. smo se tako srečali in praznovali že šestinpetdeseto obletnico.
Zbrali smo se v Tomažji vasi in v lepem poletnem dnevu obujali spomine in se poveselili ob petju dobrega pevca - sošolca Ivana, ki nam je zapel celo dve pesmi, ki ju je "naštudiral" prav za nas.
Seveda je k vzdušju prispevala tudi odlična hrana in pijača pri Rormanu.

Vera Borštnar

Književni Razgledi

OZDRAVITE SVOJE SRCE ali kako najti mir po razhodu, ločitvi ali smrti bližnjega ... Kajti edino pravi notranji mir, ki ga uspemo doseči, je edini prepričljivi garant za mirno plovbo skozi razburkano življenje in še posebej za lepa in harmonična ljubezenska razmerja ... ali kot strnjeno in jasno povesta avtorja te dragocene knjige: »Strto srce je hkrati tudi odprto srce. Bolečina ob izgubi je del življenja, vendar pa ni treba, da je njegov del tudi trpljenje. Upava, da vam bodo besede v tej knjigi ponudile uteho in mir na popotovanju skozi življenje. Želiva vam obilo ljubezni in okrevanja.«
Ja, resnični mehanizem za razvoj bolečine v trpljenje je ta, da če se osredotočate samo na negativno, recimo s stalnimi negativnimi afirmacijami, kot recimo »v resnici je nisem vreden«, se bo bolečina res stopnjevala in vas pripeljala do nevzdržnega trpljenja. V nasprotnem pa se bo ob pozitivnih afirmacijah življenje zagotovo začelo obračati na bolje. Avtorja skozi vso knjigo navajata številne koristne pozitivne afirmacije, ki znajo v visokem odstotku pomagati pri okrevanju. Naj jih nekaj izberem prav za to priliko....

- Moje zdravje ni opredeljeno izključno z rezultati medicinskih raziskav
- vesolje ima vedno prav, tudi ko gre za mojo (od)ločitev
- moj pretekli odnos je zaključen, pripravljen sem za novega
- ljubim te in te sprejemam natančno takega, kot si
- v vsakem položaju lahko najdem srečo
- odnosu samo ni bilo dano trajati
- vse se odvija v moje najvišje dobro
- Živel sem in ljubil. Ozdravljen sem.

ŽLAHTNOŽLEHT: Tole zelo posebno knjigo zelo posebne avtorice pa priporočam zelo posebnim bralcem, ki jim ni pretežko priznati, da znajo biti tudi sami občasno malo žleht in komu »zaslužnemu« brez dlake na jeziku povedati, kar mu gre, še posebej, če pri tem še zmorete toliko pristne žlahtnosti, kot jo piska te »zdravo odpičene« knjige. Pa se na kratko ustavimo samo pri njenem specifičnem odnosu do simbola zvezde, ki ga ona vidi večpomensko in široko, kar je značilno zanjo in vse zelo svobodomiselne ljudi... »Odtlej rdeča zvezda spet visi na mojem balkonu in bo visela, dokler ne bo uradno prepovedana. Takrat pa jo bo zamenjala judovska zvezda. Blaga imam še zadosti in šivalni stroj me kar lepo uboga. S prijatelji izdelujemo nepregledno število papirnatih rdečih zvezdic, nalepk, brošk, uhanov, prstanov, obeskov z rdečo zvezdo, kajti v teh časih je to naša moralna dolžnost.«

Marjan Grahut

Delovanje Zavoda za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice

Zavod za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice s svojo dejavnostjo zagotavlja pogoje za uresničevanje javnega interesa Občine Šmarješke Toplice na področju turizma, javnih prireditev, kulture, športa in tako omogoča večjo prepoznavnost tako občine, kot izvajalcev turističnih programov. Turistično-informacijska dejavnost se je v poletnem času opravljala večinoma na vinski fontani Izvir cvička v Šmarjeti. Vinska fontana je od odprtja dalje beležila precejšen obisk, tako skupin, kot tudi individualnih gostov. Na trgu v Šmarjeti so se v poletnih mesecih zvrstili večji in manjši dogodki: tržnica lokalnih dobrot, sprejem olimpijske bakle, dogodek s Posebnim guštom, Vino& morje, ponudba burgerjev, nastop Godbe Šmarješke Toplice, obisk starodobnikov, 24- urno kolesarjenje, itd.. K obisku so pripomogle tudi redne in izredne vožnje turističnega vlakca gostov iz Term Krka in vožnje enodnevnih izletnikov.

Na območju naravne dediščine Klevevške toplice smo skupaj z lastnikom posestva poskrbeli za urejen prometni režim. Od marca do konca septembra smo v Klevevžu našteli skoraj 4300 vozil in več kot 9000 obiskovalcev. Obiskovalci so, poleg ogleda lepo urejenega celotnega kompleksa Klevevža in čudovite narave, imeli tudi možnost nakupa lokalnih izdelkov na tržnici.

Na ogledu Hiše žive dediščine v Beli Cerkvi se je zvrstilo kar nekaj skupin. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali predstavitveni film, pogostili smo jih v lokalu *Pri farni cerkvici.* Hkrati so lahko poskusili izvrstno vinjevrško pogačo, ki jo spečejo pridne članice Društva podeželskih žena in deklet iz Bele Cerkve. S prireditvijo in ogledom filma *Čas brez pravljic*, posnetem v Beli Cerkvi, smo skupaj z domačini in statisti v filmu, obeležili 35-letnico filma.

Zavod je organiziral tudi zanimive izlete in ekskurzije za domača društva in ostale zainteresirane skupine. Spoznavali so Goriška Brda, Istro, Štajersko,...

Tudi na mlade občane smo se spomnili. Na organizirani delavnici so nam povedali v kakšni občini želijo živeti, oziroma kje se vidijo v prihodnosti. Zavod je s prijavo na mednarodni razpis uspešno pridobil sredstva za izvedbo projekta izmenjave mladih iz šestih držav, ki bodo spoznavali lepote Slovenije oz. Šmarjeških Toplic. Mladi iz Šmarjeških Toplic pa bodo v okviru mladinske izmenjave obiskali Nemčijo. V prihodnje pričakujemo še nekaj podobnih mednarodnih razpisov ter pozitivno rešenih prijav.

Našteli smo le nekaj aktivnosti, ki smo jih v Zavodu izvedli v preteklih mesecih, predvsem z namenom čim večje prepoznavnosti našega kraja in lokalne turistične ponudbe. Trudimo se, da občanom ponudimo čim več kakovostnih programov in dogodkov, hkrati pa v občino pripeljemo obiskovalce, ki znajo ceniti lepote narave in gostoljubnost domačinov.

VINSKA FONTANA »IZVIR CVIČKA«

Nedelja, 14.11.2021
Ob 9. uri »MARTINOV POHOD« proti vinskim goricam;
na poti malica in degustacija vin.
Zbor ob 8:30 uri ob vinski fontani Izvir cvička,
pristopnina 10 EUR odrasli, 5 EUR otroci.
(Organizator Društvo vinogradnikov Šmarjeta)

Od 12. ure pestra ponudba na trgu ob vinski fontani:

- Martinova ponudba **DVORCA GREGORČIČ,**
- **STOJNICE Z LOKALNIMI IZDELKI IN PRODUKTI** (pokušina mošta in vina, sladke dobrote, suhomesnati izdelki, medene zgodbe,..),
- od 14.ure dalje nastop skupine **DECI, KRST VINA,** glasbeni nastop **BRATOV ŠUŠTERŠIČ**

in seveda ves čas
PONUDBA IZBRANIH VIN NA VINSKI FONTANI IZVIR CVIČKA!

Dobrodošli !

Napovedujemo še:

19. in 20.11. **Festival ajdovih jedi v Hiši žive dediščine,** Bela Cerkev (DPŽD Bela Cerkev)
5.12. **Miklavževanje s prižigom lučk,** Bela Cerkev
10.12. **Dobrodelni športno kulturni dogodek,** Karlovškov trg v Šmarjeti
19.12. **Koncert MePZ PGD Zbure,** cerkev Karmelske matere božje v Slapah
22.12. **Prihod Božička in obdaritev otrok,** Kulturni dom Šmarjeta
23.12. **Adventna tržnica na trgu v Šmarjeti & Koncert božičnih pesmi,** cerkev sv. Marjete v Šmarjeti (v izvedbi: Irena Yebuah Tiran, mezzosopran, Katja Konvalinka, sopran, Diego Barrios Ross, tenor, Jure Počkaj, bariton)
26.12. **Koncert MePZ Šmarješke Toplice,** cerkev sv. Marjete v Šmarjeti
26.12. **Štefanovo - žegnanje konj,** cerkev sv. Štefana v Šmarjeških Toplicah
28.12. **Pevski trio Eroika Aromatika & ponudba penin,** Kulturna dvorana Šmarjeta

Zavod za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice
visit@smarjeske-toplice.si; info@izvircvicka.si ; Tel.: 031 342 343 ; **www.visitsmarjeske-toplice.si;**

Obvestilo o izvedbi decembrske obdaritve otrok

Občina Šmarješke Toplice bo decembrsko obdaritev otrok organizirala v sodelovanju z Zavodom za turizem, kulturo in šport Šmarješke Toplice. Božiček bo otroke, rojene med 1. 1. 2015 in 31. 12. 2020, obiskal 22. decembra 2021.

Zaradi varstva osebnih podatkov je potrebno pred posredovanjem vabila na prireditev pridobiti, s strani staršev oz. zakonitih zastopnikov, podpisani obrazec Privolitev za obdelavo osebnih podatkov.

Navedeni obrazec je dostopen na občinski spletni strani, podati pa ga morajo straši otrok, rojenih v letu 2020 ter tisti starši, ki obrazca še niso posredovali (selitev v občino). Staršem, ki so obrazec že oddali pretekla leta, ga ni potrebno ponovno oddajati.

Obrazec se lahko odda po el. pošti na naslov: **klaudija.povse@smarjeske-toplice.si** ali osebno na sedežu občine na naslovu Šmarjeta 66, Šmarješke Toplice, v času uradnih ur.

Klaudija Povše, občinska uprava

Veseli December: Dobrodelni športno - kulturni dogodek v Šmarjeti Tek ob baklah v Šmarjeti (Izvir cvička)

V sklopu veselega decembra bomo na trgu v Šmarjeti na trgu izvedli dobrodelni dogodek, kjer bomo zbirali sredstva za šolski sklad OŠ Šmarjete in učence 9. razreda za pomoč pri organizaciji valete. Zavod za turizem, kulturo in šport ŠT, tekači društva Marathon Novo mesto in OŠ Šmarjeta bomo tako vsak s svojim deležem pripravili dogodek, namenjen vsem in za vse nas. Dogodek bo izveden v petek, 10. 12. 2021, med 16. in 21. uro zvečer. Najprej bo na vrsti športni del, tekaška preizkušnja v slogu smučarskega teka (sprinta), kjer se tekači po kvalifikacijskem teku razvrstijo v skupine 4-6 tekačev, ki potem tečejo 1 krog na izpadanje. Dolžina kroga je 750 m, start in cilj bo pred Dvorcem Gregorčič, posebnost pa bo, da bo del proge osvetljen z baklami, kar bo zagotovo izjemno lepa kulisa. Namen ni resno tekmovanje. Tekači, ki bodo tekli v finalu, bodo pretekli največ 4 kroge, zato upamo tudi na odziv domačinov. Za otroke bo posebna kategorija. Na stojnicah na trgu bodo učenci OŠ Šmarjeta pripravili topel čaj, domače piškote, pekli bodo palačinke,... Na odru ob Izviru cvička pa se bo ob 19. uri pričel program, najprej učencev OŠ Šmarjeta, kasneje pa domačih skupin. Ves zbrani denar bo po poplačilu stroškov namenjen v dobrodelne namene, zato upamo na odziv domačinov, v kraj pa bomo povabili tudi goste od drugod. Vabljeni!

Aleš Lindič, prof. šp. vzgoje

1 Na izletu DU Šmarjeta si je rove, ki se vijejo pod Kranjem, z zanimanjem ogledal naš občan, sicer Gorenjec, Jernej Gartner.

2 Tale graciozna čaplja kraljuje v zdraviliškem parku.

3 Po hudem viteškem mečevanju s težko bojno opremo na sebi je vitez Klemen omagal na prestolu.

4 Prisrčna Barbi je pozirala ob starodobniku »fičkotu«.

5 Po ličkanju, ki so ga organizirale članice DPŽ Šmarjeta, je nastala tale vesela fotografija.

6 Na izletu se ponavadi veselo razpoloženje začne že na avtobusu. Ujeli smo Ireno Grgič, ki je potnike razveselila z dobro domačo kapljico.

7 Tekmovanje DU Bela Cerkev v petanki se je odvijalo v okviru občinskega praznika občine Šmarješke Toplice. Tekmovanje je bilo 10. junija 2021 pri Bogdanu Prudiču.

Misli za lepši dan

Veronika Perše

Najprej izpuli ves plevel na svojem vrtu,
potem boš lahko pomagal še na sosedovem.
Pazi, da ne boš izruval tudi žlahtnih rastlin.

Kdor se veseli tudi uspeha in dobre novice,
ki pripada drugim, je srečen človek.
Ne preganja ga zavist, ampak pomirja sočutje.

Beseda vedno da besedo.
Kakršna je ponujena, taka bo vrnjena.

Za lepe odnose z najbližjimi je treba malo narediti,
a to s posebno pozornostjo in ljubeznijo.
Vsi smo pogosto preveč občutljivi.

Na svet smo postavljeni
vsak s svojo nalogo in sposobnostjo,
zato ne moreš biti najboljši
in najpametnejši na vseh področjih.

Vsaka lepa želja, lepa misel, lepa beseda
prinaša veselje, ruši ovire in pregrade med ljudmi,
zato podarjajmo jih si!

Hiša je le prostor za dom.
Dom je tam, kjer se počutiš varno, ljubljeno,
sprejeto z vsemi svojimi »muhami«,
tam si ti lahko TI.

Skoraj vse hudo na svetu
povzročamo ljudje s svojimi dejanji,
lakomnostjo, nadutostjo in vzvišenostjo.
Spremeniti se je treba!

Ni pomembno samo, KAJ poveš,
ampak KAKO in KDAJ izrečeš svoje mnenje.
Iste besede ne povedo vedno istega.

Ne vedeževalec ne prijatelj
ne moreta rešiti tvojih problemov,
če sam ne iščeš rešitve.
Spremeni misli, pa boš lahko tudi dejanja!

Dokler zmoreš, ne pričakuj in ne dovoli,
da ti strežejo z vseh strani.
Z lastno aktivnostjo in gibanjem
ohranjaš moč in vitalnost.

Kako nenadoma se vse spreminja in obrača!
V trenutku je sreča tu, v drugem gorje,
zato NE DRŽI ZAMERE, da bo mirno srce!

Kolikor moremo, delujmo vedno spravljivo
in pomirjajoče na vseh področjih!
Le v miru se lepo živi, prepir življenje hromi!

Ko se poglabljaš vase in s hvaležnostjo razmišljaš,
kaj vse ti je dano,
se v duši rojeva notranji mir
in strah pred vsem izginja.

Dokler imaš vsega,
daješ in ne potrebuješ pomoči,
imaš tudi veliko prijateljev.
Ko se obrne, ostane s teboj le Prijatelj.